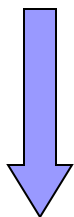

Az egyéni fejlesztési tervek egymásra épülése

Iskolatípusok szerinti fő irányok a fejlesztési tervekben

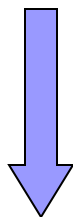
Alsó szakasz

Az önkiszolgálás és a pszichés funkciók területei kerülnek előtérbe

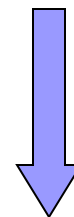
Felső szakasz

A koordinációs képességek és a kultúrtechnikák területei kerülnek előtérbe

Középiskola

A szociális és munkavégző képességterületek kerülnek előtérbe

Valamennyi a beilleszkedést célozza, de különböző szinteken!

Az előadás vázlata

- A tanuló megismerésének szintjei – **a reális perspektíváért**
- Az óvoda-iskola átmenet fő fejlesztési irányai – **az információ értő befogadásáért**
- Az általános iskolai fejlesztés – **a tanulás tanulásaért**
- Késői tanulás – **legalább egyetlen sikeres útért**
- A fejlesztési terv és a tanulói portfólió – **az egyéni célért**

I. Megismerés

= reális perspektíva

**ÉRVÉNYESÜLÉS,
ÉRTÉKTEREMTÉS**

TANTÁRGYI TUDÁS

KOGNITÍV

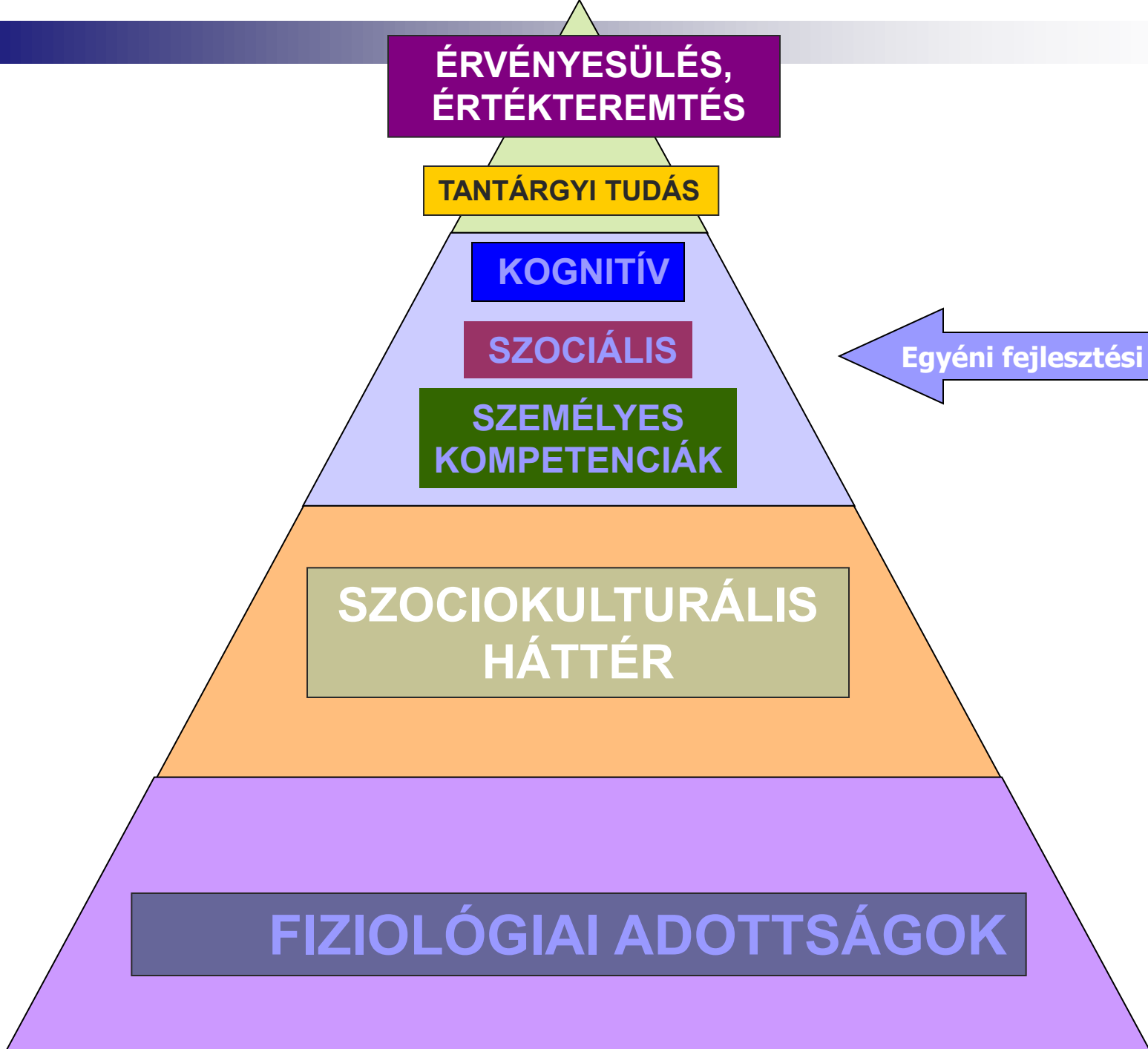
SZOCIÁLIS

**SZEMÉLYES
KOMPETENCIÁK**

**SZOCIOKULTURÁLIS
HÁTTÉR**

FIZIOLÓGIAI ADOTTSÁGOK

Egyéni fejlesztési terv

A megismerési időszak

- 4-6 hét
- A gyermek állapotának feltérképezése
- Komplex pedagógiai diagnózis

- Érzelmi kötődés, figyelem, emberi közeledés!

Diagnózistól visszacsatolásig

- 1. Komplex diagnózis
-
- 2. Fő fejlesztési irányok (mi lesz a fontos?)
- 3. A fejlesztés kiemelt területei
- 4. A területek lebontása feladatokra
- 5. Ütemezés
- 6. Munkamegosztás a fejlesztésben
- 7. A megvalósítás szinterei
-
- 8. Visszacsatolás, módosított tervezés

**Fejlesztési terv -
minta**

Szakértői vélemény fő megállapításai	Kiemelt fejlesztési területek	Feladattípusok	Szinterek (tantárgyak, foglalkozások, szakkörök, szülők bevonása, más intézmények bevonása)	Együttműködő szakemberek és felelősségi körök

**A fejlesztési ciklus végén visszacsatolás a kiinduló állapothoz,
a fejlődés értékelése és a további fejlesztési területek meghatározása**

Értékelés, szemlélet

Pozitív változásnak ítélem, ha a gyermek hozzáállása, motiváltsága, feladattudata, kitartása erősödik, ha interakciói, kommunikációja és önértékelése fejlődik, tehát a **személyisége** kiegyensúlyozottabbá válik.

Az elvárások és követelményszint arányai

ÉP FEJLŐDÉSMENET

Tanulási nehézség

DYS

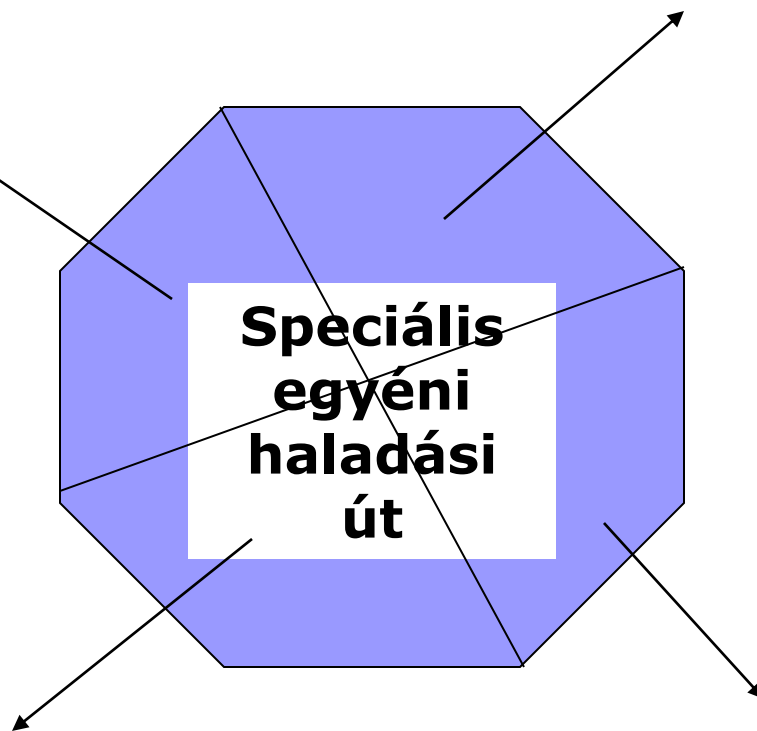
Tanulásban akadályozott

**Munkavégzéshez
szükséges
képessegek
fejlesztése**

(minden
foglalkozáson)

**Szociális képességek
fejlesztése**

(minden foglalkozáson)

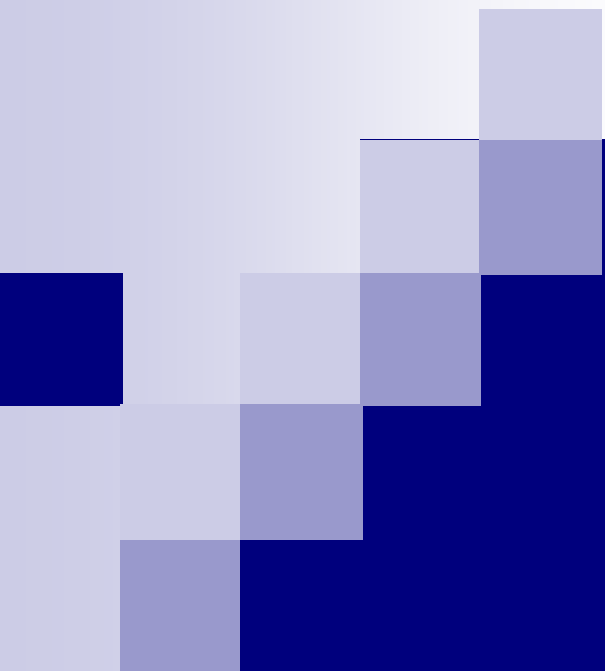

Tehetséggondozás

(foglalkozások
keretében,
szaktanár)

**Érzelmi stabilitás
megteremtése**

(kiscsoportban, segítő
és/vagy szakember)

II. Alapozó pszichés funkciók fejlesztése

= az információk értő befogadása

Fejlesztés és hatás

formadifferenciálás	betűk megkülönböztetése
rész-egész	betűelemek és betű szótagok és szó
vizuális helyzet és Gestalt - látás	betű egysége, helyzete
hangok, zajok differenciálása, kihallása	fonémák megkülönböztetése, felismerése a szóban
auditív zártság felismerése	szavak határának érzékelése
hangok, zajok, zenék időtartama	hangok megkülönböztetése hallás után

I.MIÉRT OLVASUNK? Motivációs bázis kialakítása az információszerzés, a későbbi olvasási tevékenység iránt... **hogy célja legyen!**

II.MIT OLVASUNK? Szókincs, mentális készlet kialakítása...**hogy érthető legyen!**

III.HOGYAN OLVASUNK?

- Egyenletes szemmozgási beidegződés kialakítása...**hogy vizuális technikája legyen!**
- Hallási differenciálás képességének kialakítása...**hogy auditív technikája legyen!**
- Tudatos artikuláció, helyes ejtés és beszédritmus kialakítása...**hogy verbális technikája legyen!**
- Verbális, vizuális és auditív emlékezet fejlesztése...**hogy felidézési technikája legyen!**
- Asszociatív gondolkodás fejlesztése...**hogy dekódolási technikája legyen!**

Az olvasás alapköve

- a különböző csatornákon keresztül megerősített képzet

IDEG-
REND
SZERI

értelmezés

HALLOM
-hang-

LÁTOM
-betű-

ÉRZÉK-
SZERVI

KIMONDOM
-fonéma-

MUTATOM
-kézjel-

EMLÉK-
NYOM

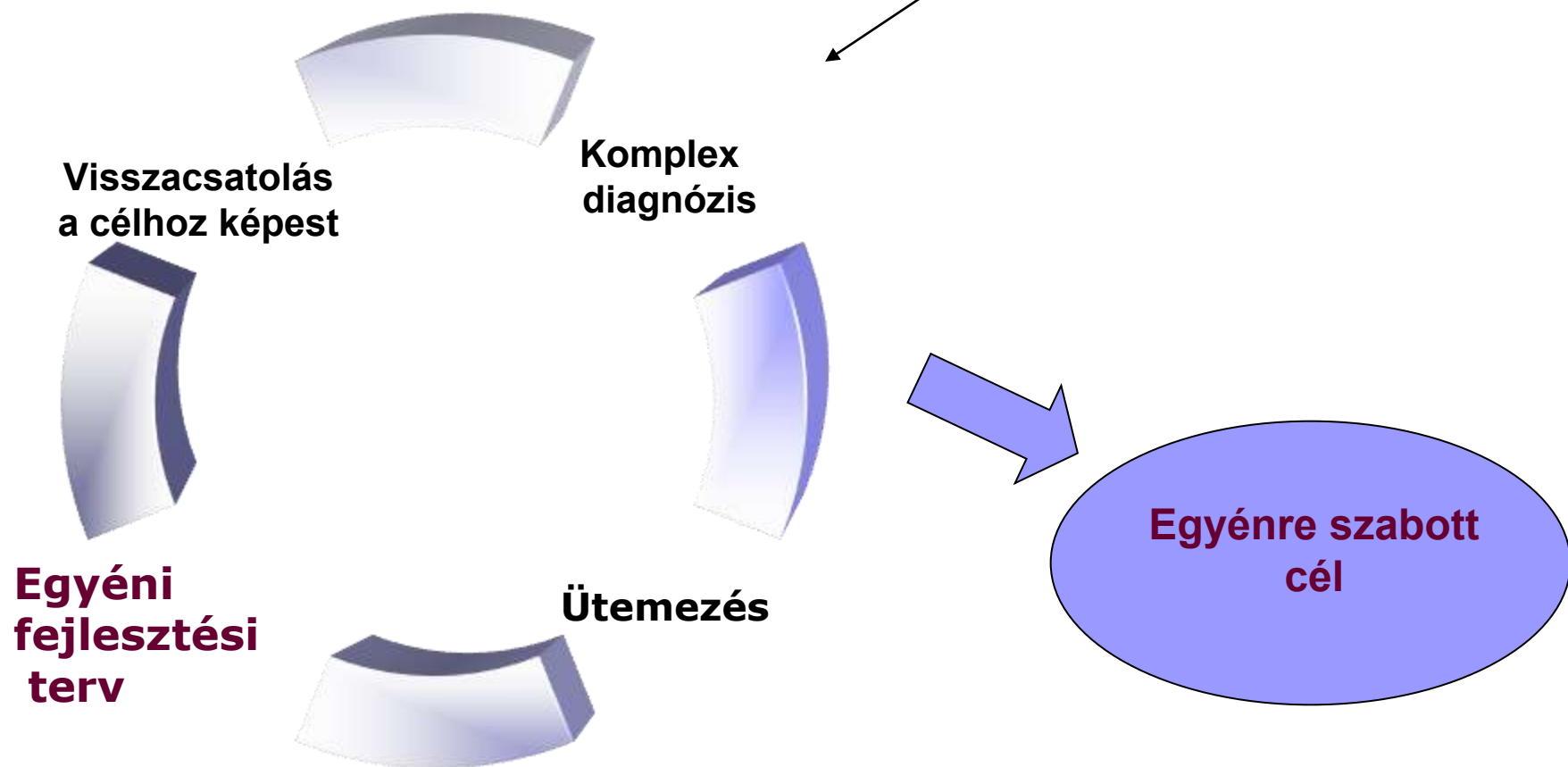

III. Iskolai fejlesztés

= a tanulás tanulása

**Jelen állapot
pontos
feltérképezése**

***A tanulási folyamat kritikus pontjainak
segítése:***

*a) biztos képzetek kialakítása kis lépésekre
bontva, szemléletesen:*

**betű, szám, művelet, szabály, algoritmus,
ismeretelemek összefüggései**

b) kondicionálás:

leülepedési IDŐ!

Az olvasás fő típusai és jellemzőik

Olvasási technika elsajátítása	Összeolvasás szótípusonként
Ismeretszerző olvasás	Tanulás, bevésés sémák alapján
Funkcionális olvasás	Mindennapi eligazodáshoz szükséges információk kiszűrése
Áttekintő olvasás	Globális kép alkotása, pl. tájékozódás a tartalomjegyzékből
Korrektúraolvasás	Lassú, módszeres szemmozgás, önellenőrzési céllal (saját írás)
Szórakozási célú olvasás	Élmény, más szituáció átélése, lehet pontatlan is

Olvasási technikák

- *Áttekintés*
- *Átfutás*
- *Részletes olvasás*
- *Kereső olvasás*

A szövegértés szintjei szerint:

1. Szó szerinti
2. Értelmező
3. Bíráló
4. Alkotó

Emlékezeti elemek megerősítése

-egy adott témához tartozó ismeretelemek összekapcsolása **rajzban**

-összefüggések megjelenítése **ábrázolással**

-sorrendiség, ok-okozat, gondolkodási és felidézési irány szemléltetése **nyilakkal**

-**szöveg kiemelési technikák** alkalmazása (betűnagyság, vastagítás, színezés, aláhúzás, szöveg tagolása, felsorolási jelek)

-**kulcsszavak** gyűjtése

-**vázlatírás** megtanítása, egyéni jegyzetelési technika kialakítása

Tanulói aktivitás erősítése

-a problémák, összefüggések felfedeztetése a tanulóval

-projektpedagógia, önálló tanulói munkák: egy-egy ismeretkör több szempontú, egyéni feldolgozása

-gyűjtő és kutatómunka ösztönzése

Rövid, átlátható szövegek feldolgozása

-aktuális feladatok
lejegyzése külön-külön
cédulákra

- hosszú szöveg **részekre
bontása**

- tananyag **egységekre
bontása**

Kompenzáló technikák használata

- **írógép**, számítógép
használata
- tíz ujjas **gépelés**
megtanítása
- **helyesírási ellenőrző**
program alkalmazása
- **sorvezető**, vonalzó,
papírlap a sorok
elkülönítésére, a szem
vezetésére

IV. Késői tanulás

= maradjon legalább egy út...

A tudás újraértelmeződése...

- Az **építőkövek** hangsúlya

- A **szervezettség**, az **alkalmazhatóság** hangsúlya

- **Érvényesülés** az életben

(Báthory Zoltán)

A tanuló erősségei, jó tulajdonságai

<i>Én</i> (személyes kompetenciák)	<i>Kapcsolatom a világgal</i> (szociális kompetenciák)	<i>Dolgom a világban</i> (feladattal kapcsolatos kompetenciák)
<ul style="list-style-type: none"> -önállóság -önszabályozás -motiváció -megbízhatóság -én-tudatosság -lelkiismeret -önérvényesítés	<ul style="list-style-type: none"> -együttműködés -alkalmazkodás -szerepvállalás -kommunikáció -segítségnyújtás -társas kapcsolatok építése, fenntartása -empátia	<ul style="list-style-type: none"> -feladatvállalás -feladattartás -pontosság -erőfeszítés képessége -kitartás -szabálykövetés -önértékelés

kifejezem önmagam, értéket alkotok

alkotás

elismernek

képesség

elfogadnak

jártasság,
készség

**biztonságban vagyok,
tartozom a világhoz**

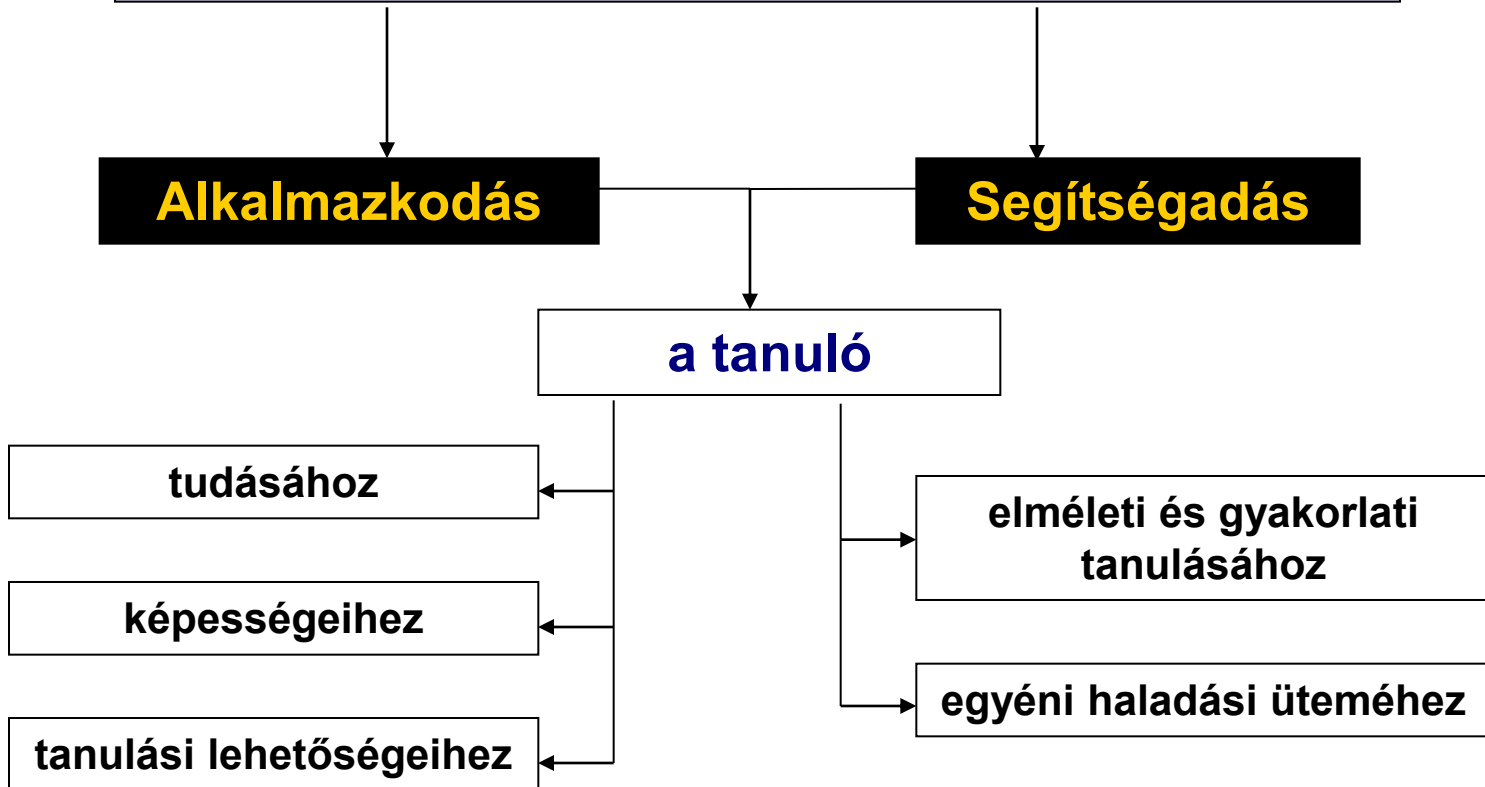
cél

jól érzem magam

motiválás

A tanulási motiváció fenntartását segítő tényezők

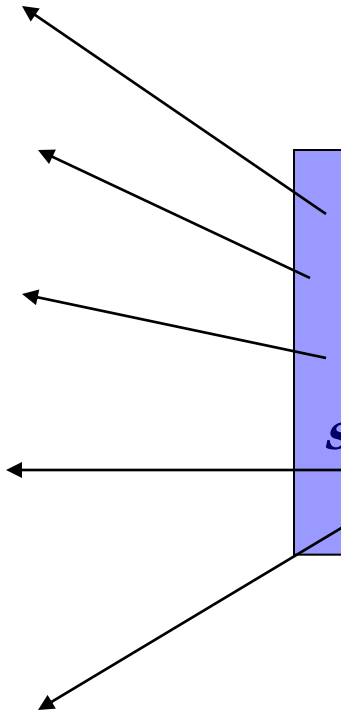
Differenciálási formák alapesetei osztálykeretben – integrált tanulásszervezés esetén:

- **Teljesen más feladatot kap** - **képességprofil szerint**
(eltérő tananyag-tartalom feldolgozásakor)
- **Több időt kap** ugyanarra a feladatra- **munkatempó szerint**
(egyszerű, reprodukciót igénylő feladat esetében)
- **Több segítséget, példát, inspirálást kap** ugyanahhoz a feladathoz - **motiváció szerint**
(érzelmi kötődést erősítő feladatadás, egyéni motivációs bázis mozgósítása)
- **Ugyanazt a feladattípust** alkalmazzuk a gyermekhez **közel álló téma** keretében - **érdeklődési kör szerint**
(számára vonzó, kiegészítő szemléltetés alkalmazása, illetve több érzékszervi csatorna bekapcsolása új tartalmak megismerésekor)
- Ugyanabban a témakörben kap feladatot, de **a megismerési szint alacsonyabb fokán várom el a megoldást** – **az elsajátítás absztrakciós szintje szerint**

A differenciálás alapkérdése az elvárás...

-
- felismerés
  - megnevezés
  - reprodukció
  - önálló alkalmazás
  - alkotó alkalmazás

Azonos ismeretanyagon belül melyik szintet várom el az adott tanulótól?

V. A tanulói portfólió

= az egyéni cél megtalálása

-
- A portfólió **a tanuló munkáiból összeállított célirányos gyűjtemény**, amely bemutatja készítőjének erőfeszítéseit, fejlődését és eredményeit egy vagy több területen.
  - A tanulónak részt kell vennie a tartalom összeállításában
  - A gyűjteményeknek tartalmazniuk kell a dokumentumok kiválogatására szolgáló szempontrendszert, az **értékelési szempontokat** és a tanulók **önreflexióit**.

***Az a fontos, ami használható az életünkben.
De csak akkor válik fontossá, ha az
értékelés is erre irányul!***

Az értékelés során **tudatosult sikerek és a kudarcok** befolyásolják a tanuló **motivációját**, **viszonyát** az iskolához, a tantárgyakhoz, a pedagógushoz, hozzájárulnak a **tanulási szokások** rögzüléséhez vagy változásához,

hosszabb távon hatnak a **pályaválasztásra** és a **beilleszkedésre** is.

" Ha valakit olyannak látsz,
amilyen éppen most,
ezzel **visszatartod** őt fejlődésében.

De ha olyannak látod,
amilyenné lehetne,
ezzel **előre segíted** őt életútján. "

(Goethe)